

Suvestinė redakcija nuo 2009-08-26 iki 2011-02-26

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [26-696](#), i. k. 1001100NUTA00000339

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**N U T A R I M A S
DĖL VALSTYBINIO SAVANORIŠKOJO SOCIALINIO PENSIJŲ DRAUDIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2000 m. kovo 23 d. Nr. 339
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 17-447; 2004, Nr. 171-6295; 2008, Nr. 149-6019) 4 straipsnio 7 dalimi, 9 straipsnio 8 dalimi ir Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo (Žin., 1994, Nr. 59-1153; 2005, Nr. 71-2555) 2 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, Žin., 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

Nr. [857](#), 2009-08-19, Žin., 2009, Nr. 101-4220 (2009-08-25), i. k. 1091100NUTA00000857

1. Patvirtinti Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisykles (pridedama).

2. Neteko galios nuo 2005-04-22

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, Žin. 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

3. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 17 d. nutarimą Nr. 1139 „Dėl Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. 90-1754).

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

IRENA DEGUTIENĖ

VALSTYBINIO SAVANORIŠKOJO SOCIALINIO PENSIJŲ DRAUDIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybiniu savanoriškuoju socialiniu pensijų draudimu (toliau vadinama – savanoriškasis pensijų draudimas) gali draustis ne jaunesni kaip 16 metų Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos valstybės narės nuolatiniai gyventojai tuo laiku, kai jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu socialiniu pensijų draudimu (toliau vadinama – privalomasis pensijų draudimas), ir asmenys, kurie įstatymų nustatyta tvarka privalomai draudžiami (draudžiasi) privalomuoju pensijų draudimu tik pagrindinei valstybinės socialinio draudimo pensijos (toliau vadinama – pensija) daliai gauti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [419](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

2. Savanoriškuoju pensijų draudimu gali draustis:

2.1. asmenys, kurie nedraudžiami privalomuoju pensijų draudimu, – pagrindinei pensijos daliai gauti arba pagrindinei ir papildomai pensijos dalims gauti;

2.2. asmenys, kurie draudžiami (draudžiasi) privalomuoju pensijų draudimu tik pagrindinei pensijos daliai gauti, – papildomai pensijos daliai gauti. Šie asmenys savanoriškuoju pensijų draudimu papildomai pensijos daliai gauti gali draustis tol, kol jie privalomai draudžiami (draudžiasi) privalomuoju pensijų draudimu pagrindinei pensijos daliai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

3. Asmenys savanoriškuoju pensijų draudimu draudžiasi individualiai.

4. Savanoriškojo pensijų draudimo įmokų (toliau vadinama – įmokos) mokėjimo laikas skiriant pensijas įskaitomas:

4.1. į valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą, įgytą dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu (į stažą pagrindinei ir papildomai pensijos dalims ir priedui už stažo metus gauti), jeigu asmuo draudėsi visai valstybinei socialinio draudimo pensijai ir už tai mokėjo draudimo įmokas. Šių asmenų draudžiamosiomis pajamomis jų draudimosi savanoriškuoju pensijų draudimu laikotarpiu laikomos sumos, nuo kurių šie asmenys mokėjo draudimo įmokas į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą papildomai pensijos daliai gauti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [287](#), 2008-04-02, Žin., 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

4.2. į valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą, įgytą dirbant savarankiškai (į stažą pagrindinei pensijos daliai ir priedui už stažo metus gauti), jeigu asmuo draudėsi pagrindinei pensijos daliai ir už tai mokėjo įmokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [287](#), 2008-04-02, Žin., 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

5. Asmenys, apsidraudę savanoriškuoju pensijų draudimu, turi teisę gauti pensijas pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą, Lietuvos Respublikos

valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymą, jeigu jie atitinka šių įstatymų nustatytus reikalavimus atitinkamai pensijos rūšiai skirti. Šiems asmenims mirus, teisę gauti našlių ir našlaičių pensijas turi asmenys, išvardyti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 35 ir 38 straipsniuose. Asmenys, gaunantys bet kurios rūšies pensijas, iš jų išankstines senatvės pensijas arba nuolatinės pensinio pobūdžio išmokas, taip pat gali draustis savanoriškuoju pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims (šių taisyklių 2.1 punktas) arba papildomai pensijos daliai (šių taisyklių 2.2 punktas). Šiais atvejais pensijos ir nuolatinės pensinio pobūdžio išmokos mokamos nepaisant draudimosi savanoriškuoju pensijų draudimu fakto.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, *Žin.*, 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

Nr. [287](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

II. ĮMOKOS

6. Asmenys, apsidraudę savanoriškuoju pensijų draudimu, įmokas moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Fondo valdyba) teritoriniam skyriui individualiai savanoriškojo pensijų draudimo sutartyje (toliau vadinama – draudimo sutartis) nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, *Žin.*, 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

7. Asmenys, apsidraudę savanoriškuoju pensijų draudimu, moka įmokas, apskaičiuotas pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus. Mėnesio draudimo įmokos papildomai pensijos daliai ar pagrindinei ir papildomai pensijos dalims gauti apskaičiuojamos nuo ne mažesnės kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimali mėnesinė alga sumos, taikomos apskaičiuojant asmens draudžiamųjų pajamų koeficientą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [287](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

8. Asmuo, apsidraudęs savanoriškuoju pensijų draudimu, pats apskaičiuoja, išskyrus šio punkto antroje pastraipoje nurodytus atvejus, ir draudimo sutartyje numatyta tvarka sumoka einamojo ketvirčio įmokas į Fondo valdybos teritorinio skyriaus valstybinio socialinio draudimo lėšų surenkamąją sąskaitą iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio 15 dienos.

Asmeniui, apsidraudusiam savanoriškuoju pensijų draudimu, tapus draudžiamu privalomuoju pensijų draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 5 dalį, einamojo ketvirčio įmokas apskaičiuoja Fondo valdybos teritorinis skyrius ir raštu apdraustajam nurodo reikiamų sumokėti įmokų sumą iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio 15 dienos likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, *Žin.*, 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

Nr. [857](#), 2009-08-19, *Žin.*, 2009, Nr. 101-4220 (2009-08-25), i. k. 1091100NUTA00000857

9. Fondo valdybos teritorinio skyriaus iniciatyva draudimo sutartis nutraukiama, jeigu eilinio ketvirčio įmokos nesumokamos per 3 mėnesius nuo einamojo ketvirčio pabaigos.

Įmokos, laiku nesumokėtos dėl pateisinamų priežasčių, esant Fondo valdybos teritorinio skyriaus direktoriaus rašytiniam leidimui, gali būti sumokėtos už praėjusį laiką (šiuo atveju

skaičiuojami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyti delspinigiai).

Savanoriškuoju pensijų draudimu apsidraudusiam asmeniui tapus draudžiamu privalomuoju pensijų draudimu, draudimo sutartis nutraukiama nuo valstybinio socialinio draudimo pradžios, išskyrus šio punkto šeštojoje pastraipoje nustatytus atvejus.

Jeigu asmuo, sudaręs draudimo sutartį pagrindinei pensijos daliai arba pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, yra privalomai draudžiamas pagrindinei pensijos daliai valstybės lėšomis, draudimo sutartis nutraukiama nuo draudimo valstybės lėšomis pradžios, o asmens sumokėtos įmokos pagrindinei pensijos daliai už laikotarpį, kurį asmuo draudžiamas valstybės lėšomis šiai pensijos daliai, grąžinamos. Asmens sumokėtos įmokos papildomai pensijos daliai draudimo valstybės lėšomis laikotarpiu įskaitomos į asmens draudžiamąsias pajamas. Asmens, draudžiamo valstybės lėšomis pagrindinei pensijos daliai, pageidavimu gali būti sudaryta nauja draudimo sutartis dėl savanoriškojo pensijų draudimo papildomai pensijos daliai.

Jeigu asmuo, sudaręs draudimo sutartį pagrindinei ir papildomai pensijoms dalims, yra privalomai draudžiamas pagrindinei ir papildomai pensijos dalims valstybės lėšomis, draudimo sutartis nutraukiama nuo draudimo valstybės lėšomis pradžios, o asmens sumokėtos įmokos už laikotarpį, kurį asmuo draudžiamas valstybės lėšomis, grąžinamos.

Asmeniui, sudariusiam draudimo sutartį pagrindinei pensijos daliai arba pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, tapus draudžiamu privalomuoju pensijų draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 5 dalį arba pradėjus vykdyti individualią veiklą su verslo liudijimu, draudimo sutarties vykdymas sustabdomas atitinkamai valstybinio socialinio draudimo laikotarpiui, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 647 (Žin., 2005, Nr. 75-2725), ar verslo liudijimo galiojimo laikotarpiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [419](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [857](#), 2009-08-19, Žin., 2009, Nr. 101-4220 (2009-08-25), i. k. 1091100NUTA00000857

10. Draudimo sutartį nutraukus šių taisyklių 9 punkto pirmojoje pastraipoje ir 16 punkto pirmojoje pastraipoje nurodytais pagrindais, sumokėtos įmokos negrąžinamos, o įmokų mokėjimo laikas įskaitomas į atitinkamą valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą skiriant pensijas ir į draudžiamąsias pajamas, jeigu remiantis šių taisyklių 4.1 punktu asmuo šių pajamų turėjo.

Jeigu draudimo sutartis nutraukiama šių taisyklių 9 punkto trečiojoje pastraipoje nurodytu atveju, įmokos, sumokėtos iki dienos, kuri laikoma asmens valstybinio socialinio draudimo pradžia, negrąžinamos, o įmokų mokėjimo laikas įskaitomas į atitinkamą valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą ir draudžiamąsias pajamas, jeigu remiantis šių taisyklių 4.1 punktu asmuo šių pajamų turėjo. Jeigu privalomuoju pensijų draudimu draudžiamas asmuo jau buvo sumokėjęs draudimo sutartyje numatytas įmokas už laikotarpį po dienos, kuri laikoma asmens valstybinio socialinio draudimo pradžia, už šį laikotarpį sumokėtos įmokos grąžinamos.

Jeigu draudimo sutarties vykdymas sustabdomas šių taisyklių 9 punkto šeštojoje pastraipoje nurodytu atveju, įmokos, sumokėtos už draudimo sutarties vykdymo sustabdymo laikotarpį, įskaitomos į būsimąjį įmokų mokėjimo laikotarpį, atnaujinus draudimo sutarties vykdymą, arba apdraustojo prašymu grąžinamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [419](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, Žin., 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

Nr. [857](#), 2009-08-19, Žin., 2009, Nr. 101-4220 (2009-08-25), i. k. 1091100NUTA00000857

11. Įmokos įskaitomos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamas.

12. Duomenys apie sumokėtas įmokas įvedami į Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [287](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

III. DRAUDIMO SUTARTIS

13. Draudimo sutartis asmenys sudaro su Fondo valdybos teritoriniu skyriumi. Šis skyrius privalo raštu per mėnesį pranešti apdraustajam apie įsigaliojusius teisės aktus, kuriais keičiamas draudimo sutarties sąlygų ir (ar) tvarkos reguliavimas, taip pat keičiami einamųjų metų draudžiamųjų pajamų ir (ar) valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžiai, ir nustatytas naujas pensijų garantijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, *Žin.*, 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

Nr. [287](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

14. Draudimo sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos, jeigu joje nenurodytas kitas laikas.

15. Draudimo sutartis sudaroma ne trumpiau kaip 12 mėnesių. Jeigu apdraustasis prieš mėnesį iki sutarties galiojimo pabaigos nepareiškia ją nutraukęs, sutarties galiojimo laikas pratęsiamas neapibrėžtam laikui. Draudimo sutartis gali būti sudaryta trumpesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, jeigu asmeniui iki teisės gauti senatvės ar netekto darbingumo pensiją įgijimo dienos liko mažiau kaip 12 mėnesių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [834](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Nr. [770](#), 2006-08-04, *Žin.*, 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

16. Asmens, apsidraudusio savanoriškuoju pensijų draudimu, pageidavimu draudimo sutartis gali būti nutraukta, apie tai raštu prieš mėnesį įspėjus Fondo valdybos teritorinį skyrių.

Jeigu asmuo draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu gauna (gavo) netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, asmens pageidavimu arba Fondo valdybos teritorinio skyriaus iniciatyva ir asmens sutikimu draudimo sutartis gali būti nutraukta nuo tos dienos, kurią jis pradėjo gauti šią pensiją, bet ne anksčiau kaip nuo Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo (*Žin.*, 2005, Nr. 71-2555) įsigaliojimo dienos. Šiuo atveju sumokėtos įmokos grąžinamos už laikotarpį nuo draudimo sutarties nutraukimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Nr. [770](#), 2006-08-04, *Žin.*, 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

17. Draudimo sutarties formą nustato Fondo valdyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

18. Ginčus dėl savanoriškojo pensijų draudimo sprendžia Fondo valdyba. Apdraustasis turi teisę Fondo valdybos sprendimą skųsti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [419](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [834](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 57-2319 (2002-06-12), i. k. 1021100NUTA00000834

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimo Nr.339 "Dėl Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [419](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 51-1705 (2005-04-21), i. k. 1051100NUTA00000419

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 339 "Dėl Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [770](#), 2006-08-04, Žin., 2006, Nr. 88-3456 (2006-08-12), i. k. 1061100NUTA00000770

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 339 "Dėl Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [287](#), 2008-04-02, Žin., 2008, Nr. 40-1468 (2008-04-08), i. k. 1081100NUTA00000287

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 339 "Dėl Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [857](#), 2009-08-19, Žin., 2009, Nr. 101-4220 (2009-08-25), i. k. 1091100NUTA00000857

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 339 "Dėl Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo